

PROSTOR MEZI ČERNOU A BÍLOU

Rev. Dr. Petr Samojský

2. 3. 2003

Stalo se mi před kdysi, že jsem se dal do hovoru s jedním pánem a řeč přišla na náboženství. Ptal se mne, zda věřím v Boha. Na tuto zdánlivě jednoduchou otázku velmi nerad odpovídám, obzvláště když nemám možnost vysvětlit v jaké pojetí Boha věřím a v jaké pojetí Boha nevěřím. Ale pokusil jsem se stručně vysvětlit, že Bůh, ve kterého věřím, je principem života a že v něho ani věřit nemusím, když ho cítím v sobě, kdykoliv se na to soustředím; že Bůh je to, co nemohu popsat ani se toho dotknout ani myšlenkově zcela uchopit; a že Bůh, ve kterého nevěřím, je osobní bytost, která by určovala chod světa, hrozila lidem věčným zatracením v ohnivých plamenech děsivého pekla nebo je lákala k dobrým skutkům jakousi pochybnou iluzí nebeského ráje.

Za několik dní jsem se dozvěděl, že ten pán vykládá na veřejnosti, že unitáři jsou velice podivná církev, když jejich duchovní je ateista. Ano, byl to jeden z příkladů černobílého myšlení: buď v Boha věřím nebo ne, tak jednoduché to pro toho člověka bylo. A protože jsem se jaksi nevešel svým vysvětlením do jeho dvou kategorií, buď tak nebo naopak, byl jsem klasifikován jako ateista. Jak prostě...

Jsou na světě lidé, kteří nemohou jinak, než vidět svět černobíle. Věci jsou podle nich buď tak nebo naopak, buď černé nebo bílé. Já osobně dávám přednost barvám, i když to někdy vůbec není jednoduché. Už mnoho let, jak se tak stěhuji z místa na místo, si věším na zeď ve svém obýváku vějíř, který jsem si přivezl z Koreje. Jsou na něm symbolické barvy korejského won buddhismu: žlutá, červená a fialová. Ten vějíř se mi líbí ještě víc než taoistický symbol yinu a yangu, protože zde jsou barvy mimo extrémní rámec černé a bílé, ale přesto znázorňují barevné spektrum od tmavých do světlých barev. Tento vějíř se mi stal symbolickým ideálem toho jak se dívat na svět, prostě v jasných barvách. Tento vějíř, tak jako život, je složen z pestrých barev, které spolu navzdory ostrému kontrastu ladí a vytvářejí soulad.

Myslím si, že vidění světa barevně je vlastně velice charakteristické pro unitáře. Že my jsme tím, kým jsme, protože odmítáme černobílé pohledy na věci kolem nás, že se snažíme vidět věci tak jak jsou, s jejich pozadím, důvody i souvislostmi.

Když se mne zeptáte co je to unitářství, pokud budu v dobrém rozmaru, možná řeknu: je to barevné myšlení! Co to znamená? Prostě to, že se snažíme rozvíjet tvůrčí myšlení, že každý může mít svůj názor na tu kterou věc, že se snažíme vidět věci v širších souvislostech, že odmítáme černobílé myšlení.

Svět je nádherný, svět je nádherně barevný. Proč se ho kdo snaží vtěsnat do pouhých dvou odstínů černé a bílé? Uvědomuje si vůbec, o co tak přichází? Proč se vyhýbat barvám, ať už doopravdy nebo v našem myšlení? Svět je nádherný, svět je nádherně barevný, a my jsme v tomto světě, abychom se z jeho barev mohli radovat.